

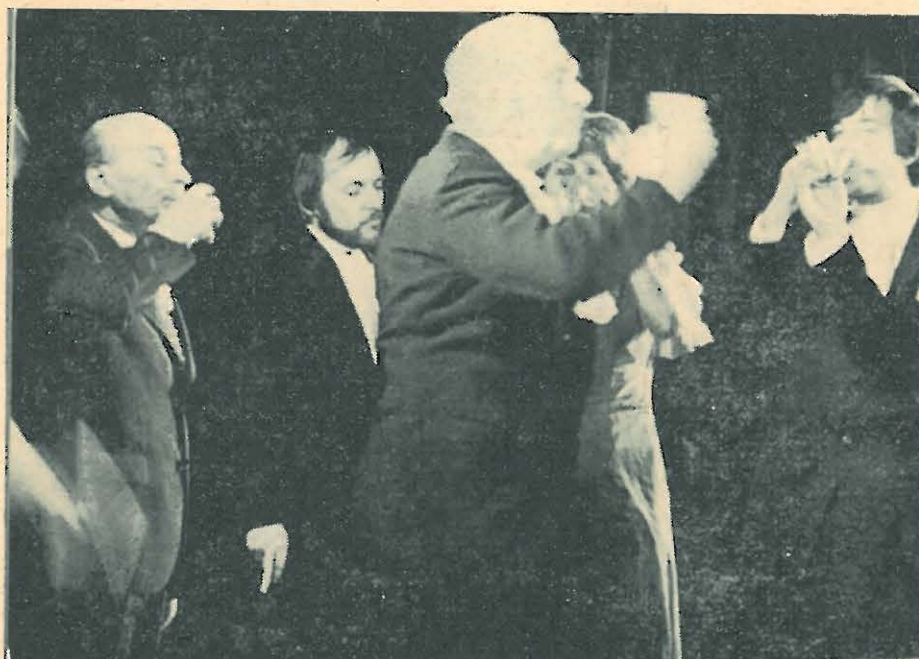

FESTIVAL ZUČ 1980 NA POČEST 35. VÝROČÍ VYVRCHOLENÍ
NÁRODNĚ OSVOBOZENÉHO BOJE ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO
LIDU A OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA SOVĚTSKOU ARMÁDOU.

JIRÁSKŮV HRONOV

CELOSTÁTNÍ PŘEHLEDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH

SOUBORŮ

TISKOVÁ KONFERENCE

Není snadné připravit všechny podmínky pro to, aby se mohla v prvních srpnových dnech uskutečnit podobná přehlídka amatérského divadelnictví jako je Jiráskův Hronov. Podobná věta byla vyřčena na samém počátku tiskové konference anebo spíše besedy novinářů se zástupci řídicího výboru 50. JH a organizačního štábu, v krátkém čase mezi 14. hodinou a odjezdem na odpolední studijní představení Československých do Rokytníka. Za předsednický stůl zasedli zasloužilý umělec Zdeněk Míka, ředitel Divadla na Vinohradech a předseda odborné komise 50. Jiráskova Hronova, soudružka Viera Smreková — ministerstvo kultury SSR, dr. Vladimír Štefko, šéfredaktor časopisu Javisko a člen odborné komise 50. JH, Zdeněk Jírový, náměstek ředitele ÚKVC v Praze, A. Štefková — Osvetový ústav Bratislava, R. Kryl, předseda národní výběrové komise, Z. Široký, místopředseda Měst. NV v Hronově. Zastoupení zde měly různé redakce — Čs. rozhlas Praha a Hradec Králové, Mladá fronta, Práce, Pochodeň, Lud, Rovnost, Javisko, Dilia a Lita.

Na tiskových konferencích bývá zvykem, že novináři se dotazují a odpovědní pracovníci, odborníci odpovídají. Tak tomu bylo i včera. Stručnou, přitom však velmi přesnou informaci o postupovém systému na Slovensku poskytl dr. V. Štefko, před podobným úkolem stál V. Oktábec — informoval o metodice výběru souborů na Jiráskův Hronov, v němž se objevilo 42 inscenací.

Některé dotazy a připomínky zasahovaly spíše do oblasti organizátorské práce, objevil se obvyklý zájem o úspěšnou práci Klubu mladých divadelníků a samozřejmě také o zasedání středoevropské sekce AITA, které bylo dnes zahájeno v Náchodě. -ak-

UDÁLOSTI DNEŠKA

- 9.30 Diskusní kluby ZDŠ
- 13.00 Organizační štáb 50. JH Klub JD
- 15.30 Klub pro oficiální hosty 50. JH Klub JD
- 16.00 M. Bulgakov PUŠKIN
- 16.30 Loutková scéna mladých SZK Broumov Park AJ
- 18.30 Přivítání DS z Bratislavy a studia LUDUS Bratislava před JD
- 19.00 Klub pro oficiální hosty Klub JD
- 19.30 M. Bulgakov PUŠKIN
- 21.00 Filmové představení TEMNO Park AJ
- 22.00 Zasedání odborné komise SOU ČSSD

Letošní ročník Jiráskova Hronova je velmi pestrý, denně je slyšet, co si účastníci přehlídky navzájem vyprávějí a popravdě řečeno, je slyšet mnoho pěkného. Mnozí už po prvních představeních jubilejního Jiráskova Hronova, aniž by ještě vstoupili na „horkou půdu“ diskusních klubů, vyjadřují se skálopevným přesvědčením myšlenku, že divadelní program a nejrůznější akce na něj navazující skutečně stojí za celotýdenní pozornost, že se stávají tím čím být mají — nástrojem srovnávání, poučení a objevování. Neméně rozmanitý je mimodivadelní program přehlídky, mnohé zajímavosti nabízí, nicméně přece jenom stojí poněkud v pozadí zájmu divadelníků.

Ao to teprve dnes začínají první diskusní kluby, které budou nepochybně zaměřeny k představením jež už všichni viděli a možná také k některým dalším obecnějším otázkám — patrně se jako nosné téma objeví otázky postojů ke klasické látce, problém úprav a dramatizací, ale zcela určitě budou diskuse jako každoročně živé a bohaté. — Diskusní kluby začínají v 9.30 ve třídách základní devítileté školy na náměstí.

5
'80

Séfredaktor si přál medailón o komsí, kdo patří nesmazateľně mezi tváře osobností hronovských přehlídek. Výběr byl veliký. Volím jméno — Vašek Keller. Patří tam nesporně.

Včera ho bylo možné spatřit mezi prvním a druhým dílem představení, kterak o přestávce na jevišti přímo před divákem připravuje světla pro svou

NA NÁVŠTĚVĚ U SCÉNOGRAFA

scénu. Nebyla to jen technická záležitost, byl to recitál scénografa. Ne vše, co vidáme na jevišti, je dramaticky zpracovaná látka. Toto ano. Byť ve zkratce, ve formě jakési pantomimické studie s občasnými hlesy. Cítil jsem v tom vystoupení vpravdě autentické svědectví vlastní osobnosti, bezprostřední, komunikativní, se silnou erudicí. Myslím, že ten, kdo protagonistu znal, potvrdil si ho, kdo neznal, porozuměl mu. Neupírám těmto řádkům jistou dávku sentimentu.

Navštívil jsem ho později v jeho skromném příbytku v parku před divadlem. Nabídl mi místo a cigaretu. Svěřil se mi ze svých obav z nového domova, kam se na podzim stěhuje, najde-li tam amatérské divadlo, kde by se uplatnil. V kraji, který opouští, uplatnil své nápady, návrhy i realizace scén a kostýmů v desítkách souborů. Najezdil tu tisíce kilometrů za svou vášní.

Vzpomínali jsme, I mlčky. Nahnul jsem se, abych oklepl popel a dotkl se nešťastně volantu. Zatroubilo to. Chvilka pomlula... EKP

J. G. Tajovský: ŽENSKÝ ZÁKON

DĚLNICKÉ DIVADLO PŘI OKVS BRNO V

Třetí hronovský večer pokračoval shodou okolností v součtu ukázek možností inscenování klasických dramatických látek. Tentokrát sáhli brněnští amatéři po autorovi, který je svým způsobem jakýmsi slovenským „antipodem“ českého Aloise Jiráska, a je na slovenských scénách rovněž velmi často uváděn. Tato frekvence vytvořila časem jistý inscenační stereotyp a proto je brněnský experiment velmi potřebným příspěvkem při hledání nových způsobů, jak zacházet s tímto klasicem.

Režisér Pavel Rimský v podstatě respektuje v první linii půdorys Tajovského textu, (otázkou však zůstává, není-li potlačen sociálních aspektů předlohy ve prospěch jisté úsměvné idylčnosti ke škodě myšlenkového poslání hry), v druhé linii pak rozšiřuje svou inscenaci připsaným prologem, mezihrami a epilogem o další žánrový rozměr. Tato linie má jinou divadelní intenzitu než je linie autora. Vzájemně však vytvářejí určitý typ syntetického muzikálového divadla.

Dělnické divadlo, které patří ke špičkovým souborům a není na Hronově poprvé, potvrdilo znovu své mimořádné interpretační schopnosti. Tentokrát předvedlo nejen své talentované komediální herectví, ale prostřednictvím skupiny mladých lidí výborné dispozice pěvecké, taneční, pohybové a charakterotvorné. Navíc není bez zajímavosti, že výborný výkon interpretky postavy Aničky byl vytvořen v krátké době vlastně na záskok, což svědčí navíc o vzácné vyrovnanosti možností členů tohoto souboru.

LITA OCHOTNÍKŮM

Slovenská literárna agentúra v Bratislave za 30 rokov svojej činnosti ochrannej autorskej organizácie na Slovensku sprístupnila pre slovenské ochotnícke divadelné súbory množstvo divadelných hier, textov pre súbory malých javiskových foriem, bábkových hier ako aj hier pre detské a mládežnícke súbory. Ochotnícke divadelné súbory na Slovensku všetkých výkonnostných kategórií A, B, C, a D si tak z množstva titulov môžu vybrať texty vhodné na inscenovanie. Na výstavke divadelných hier LITA v prízemí školy na námestí (spolu s výstavkou textov DILIA) si návštevníci 50. Jiráskovho Hronova môžu pozrieť i zakúpiť hry ktoré LITA rozmnožila za posledné obdobie. Práve vyšiel Katalóg hier za rok 1979 v ktorom divadelní ochotníci nájdu celú tvorbu agentúry za posledný rok predstavenú v krátkych notickách. Spomenieme preto tituly, ktoré LITA pripravuje k vydaniu v najbližšej dobe a z ktorých mnohé si iste nájdu cestu na ochotnícke javiská. — Z pôvodnej tvorby slovenských dramatikov klasických i súčasných postupne vyjdú v edícii hier Štefana Kráľika, V. Mikulášová-Škrídllová upravila na modernejšie pretlmočenie hry P. O. Hviezdoslava Otčim a Pomsta, vyjde hra Andreja Plávku Sedem jabloní, veselohra Jána Chalupku Kocúrkovo v úprave P. Palkoviča, hra z dedinského prostredia súčasného autora Bohuša Kurára pod názvom Predseda, hra Miroslavy Mesiarovej Púpavy o postavení ženy v našej spoločnosti ako aj hra Benjamína Škrekla Motorest na vedľajšej ceste v ktorej mladý, začínajúci autor reaguje na problémy s ktorými sa vyrovnáva súčasná spoločnosť. Z preložených hier upozorňujeme na hru Terézie Dávidovej Aby láska prišla do domu, v ktorej maďarská autorka žijúca na Slovensku cez veseloherný žáner podáva ostrú kritiku malomeštiackych prežitkov v myslení a konaní ľudí u nás. Vjdú ďalej nové preklady hier Maxima Gorkého Dostigajev a tí druhí a Zykovovci, A. N. Ostrovského Vinníci bez viny, z maďarčiny to bude hra Istvána Csúrku Filmovanie v reáli — satirická komédia o novodobom meštiactve, z poľštiny hudobná komédia Tadeusza Kożusznika Miluje, lábi, zbožňuje, z bulharčiny (Dokončení na str. 4)

RED

MICHAIL AFANASJEVIČ BULGAKOV (1891 – 1940)

Stručný údaj v naučném slovníku o tomto autortovi praví, že jde o sovětského spisovatele a dramatika, který napsal romány Bílá garda (zdramatizované jako hra Dny Turbivých), Mistr a Markétka, Hru Útek aj. Poměrně velice stručný údaj, ale nechme slovníku co jeho jest, a pokusme se v kostce doplnit základní autor-
ský životopis tohoto významného představitele sovětského dramatu a prózy. Tak především — Bulgakovův vztah k divadlu. Je především dán už samotnou skutečností, že Bulgakov působil jistou dobu jako dramaturg při slavném Stanislavského divadle MCHATU. Z tohoto prostředí také načerpal látku pro svůj velice známý Divadelní román (nedávno vyšlo jeho nové české vydání), kde v brilantní nadsázce vyličil

„rušné“ divadelní zákulisí. Hru Útek jsme již jmenovali, připomeňme si tedy jeho další dramata, jejichž vnějším znakem je zájem autora o slavné postavy, ať již jde o autentické bytosti jako je tomu v případě hry Molière v současné době se hraje v Praze v Divadle Na Zábřahách pod názvem Svatá Kabala) nebo hry Puškin (také se někdy uvádí jako Poslední dny), nebo o postavy románové jako je tomu v případě hry Don Quichote. A není to tak dávno, co naše kina uvedla sovětský film natočený podle Bulgakovovy předlohy s názvem Ivan Vasiljevič mění povolání.

Poměrně rozsáhlá tvorba pro teprve devětačtyřicetiletého autora! Bulgakov se ve svých dílech nikdy nespokojil s příliš jednoduchou fabulí, jeho děje se košatí a rozvíjejí v několika plánech a tato „mnohoplátnost“ vytváří pak složitou významnou mozaiku celé struktury. A právem se lze domnívat, že právě tato nejednoduchost (v mnoha případech i velice silná aktuálnost), kterou se jeho tvorba vyznačuje, bude stále znovu nacházet své čtenáře, své diváky. O tom ostatně svědčí i nastudování Molière souborem ZK ROH Škody Píseň, kteří se sami s Bulgakovem nesetkávají poprvé (v roce 1975 uvedli inscenaci jeho hry Molière).

-B-

Nikoliv v Dřevíči, ale v Rokytníku se včera poprvé „otevřela opona“ před souborem, jehož představení má sloužit především jako podklad pro diskusní klub. A řekněme rovnou, že toto poslání inscenace hry Milana Calábka splnila beze zbytku. Představil se mladý, velice perspektivní soubor, který, jak se zdá, hledá (a v mnohém již i nachází) vlastní cestu divadelního vyjádření, divadelního výrazu. Jistá nezkušenost souboru, která byla na inscenaci patrná, přinesla ovšem také jisté nedostatky, které se projeví v ne zcela

Milan Calábek: HRA O ŽIVOTĚ A SMRTI DOKTORA JANA FAUSTA

STUDIO 02 ZK ROH PERLA ČESKÁ TŘEBOVÁ

pregnantním zvládnutí textové předlohy (na druhé straně je ovšem nutné konstatovat, že Calábekova látka staví před inscenátory velice těžký a náročný úkol), a z toho vyplývající herecké rozkolísanosti. Potíže také vyvstaly při snaze souboru vyrovnat se s technickými nedostatky sokolovny v Rokytníku a tak celkový dojem poznamenal marný zápas herců s akustikou sálu, poněkud nečitelný systém svícení apod. Také textová úprava do jisté míry znesnadnila srozumitelnost inscenace, a tak základní domluva mezi „hledištěm a jevištěm“, která je předpokladem každého představení, se vlastně rodila až někdy po odehrané první třetině textu, rodila se těžce a pracně, což nebývá nikdy ku prospěchu. Ale budme spravedliví — ve včerejším dusném a parném letním dnu (to vedro se na duchu představení muselo jistě také projevit) předvedli Českotřebovští inscenaci sympatickou (byť s jistými problémy), která vhodně doplnila zatímni dramaturgickou paletu jubilejního 50. Jiráskova Hronova.

RED

M. Calábek: Hra o životě a smrti doktora Jana Fausta v nastudování Studia 02 Česká Třebová.

PROFESIONÁLOVÉ AMATÉRŮM

— tak se původně měl jmenovat pořad, beseda, setkání (těžko přesně pojmenovat), které se konalo včera v dopoledních hodinách ve Slávii. Stejně potíže jako s pojmenováním má člověk konec konců i se zařazením, určením. Přesto, že se v původním časovém harmonogramu s podobnou akcí nepočítalo, a tudíž nebyla ani zveřejněna (opomineme-li nesmělé rozhlasové ohlášení v průběhu přestávky Mrtvých duší), sál Slávie pukal ve švech. — Však také sešlost nebyla ledajaká. Na jedné straně ochotnictvo z Čech, Moravy a Slovenska, na straně druhé umělci známých jmen — zasl. umělec Zdeněk Míka, zasl. umělec Fr. Filipovský a další. — Nad tím vším se vznášel, jako duch nad vodami, všude přítomný Viktor Oktábec s konferenciérským mikrofonom. Ale zase píšou špatně — nedá se říci na straně jedné a na straně druhé. Dá se říci, že sál pukal ve švech. — A byl jednotný. Možná se někomu zdál začátek příliš oficiální, budiž, ale to tak bude vždy a všude. Jenomže jakmile se zúčastnění rozhovořili, Fr. Filipovský předvedl brilantního Harpagona, rozhostil se všude takový poklid duše, že člověk byl spokojený a rád, že se něčeho podobného zúčastnil. — A tak si jenom na závěr připomeňme onen vox populi, který již jde Hronovem a který praví, že šlo o zcela výjimečnou událost.

-B-

ÚTRŽKY

■ Krajské studio Čs. rozhlasu v Hradci Králové má na 50. Jiráskově Hronově po celý týden své zastoupení a jak jsme byli informováni, vysílací čas na hradecké vlně, věnovaný nejrozsáhlejším událostem a zajímavostem přehlídky, je od pondělka stanoven na 12. hodinu.

■ Výstavka divadelních hier DILIA — LITA. Upozorňujeme návštěvníkov 50. Jiráskova Hronova, že si můžou až do budoucího piatku tj. 8. 8. 1980 prezíret i zakúpiť novinky DILIA a LITA na výstavke, ktorá je v prízemí školy na námestí a to v tomto časovom rozpätí: výstavka DILIA 8.30 — 12.00 hod. a 13.00 — 16.00 hod., výstavka LITA 8.30 — 12.00 hod. — Tešíme sa na Vašu návštevu!

-Ž-

Zítka uvede na jevišti Jiráskova Hronova DŠ ROH Chemických závodů Jiřího Dimitrova inscenaci hry L. Feldeka Jánošík podle Vivaldiho.

Foto: A. Trebatický

(Dokončení ze str. 2)

hra Konstantina Ilieva Kvietok pre Draginka o socializácii bulharskej dediny a hra známého Jordana Radičkova Lazária, ktorá je politickou a filozofickou metaforou o večnom úsilí človeka o lepší, spravodlivejší svet. Zo zúčasných sovietskych autorov LITA pripravuje hru J. Čebalina Ako sa stať mužom, komédiu estonského autora E. Vetemaa Svätá Zuzana alebo Škola majstrov ako aj hru V. Železnikova Boj kot o problémoch výchovy detí v školskom veku. Z množstva titulov, ktoré som spomenul je iste možné pripraviť zaujímavé inscenácie.

-z-

ÚTRŽKY

■ Žádáme všechny účastníky letošního Jiráskova Hronova, aby v případě, že nemohli navštívit odpolední nebo večerní představení, ihned vraceli vstupenky, které pak mohou být dány do prodeje. Jistě si jen málokdo nechá ujít letošní divadelní program, ale mohou nastat i okolnosti zcela nepředvídané.

Bylo to v pátek anebo už ve čtvrtek, nevím. — Jedno je však jisté, že z těch stisků ruky, pozdravů člověku až zrak přecházel. Tak nějak to asi vypadá, když se lidé po velice dlouhé době znovu uvidí a pochopí v té chvíli jak silně se všichni potřebují navzájem. A tak se pomalu posunují dny jeden za druhým, tu si povšimneš těch, kteří už netrpělivě vyhlíží autobus směřující k rokytnické sokolovně, nebo těch dalších, kteří mají chvíli čas, protože se na klubové představení podívají až večer.

POTKÁVAJÍ SE LIDÉ

Ale vřude je nesmírně mnoho věcí, které se v rozhovorech neustále vracejí jako ústřední téma — samozřejmě, že každé představení je předmětem zájmu, jak by také ne — avšak do toho známého tónu zaznívá občas něco jiného: zdá se, že lidé, kteří se tu letos setkávají nějak více vzpomínají na minulé hronovské ročníky, na jejich představení a jsou i takoví, kteří doveďou z paměti reprodukovat rozpravu vedenou v diskusním klubu o tom, či onom problému.

Možná se někdo jen pousměje, ale když před Jiráskovým divadlem vítají další divadelní soubor, tu si mnozí vzpomenu, že třeba loni nebo před léty na téměř místě stáli sami a stále přijíždějí, třebas jen už jako diváci — setkávají se, zdraví ... a vzpomínají.

-kck-

JIRÁSKŮV HRONOV, zpravodaj 50. JH, celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů. Vydává řídící výbor 50. Jiráskova Hronova. Náklad: 1000 ks. Vytiskly: Východočeské tiskárny, n. p. Pardubice, provoz 13 Hronov, tisk záhlaví provoz 05, Ústí n. O. - Redakce: M. Marek, odpovědný redaktor, Z. Pošíval, M. Žarnovický, I. Bednář. - Číslo 5 vydáno 4. 8. 1980. Cena jednoho výtisku 2,- Kčs. Povoleno odborem kultury VČ KNV v Hradci Králové pod č. j. kult. 669/a/80.

ÚTRŽKY

■ Včera po večerním představení, bezprostředně po zahájení práce odborné komise 50. Jiráskova Hronova, vzpomněli její členové spolu s hosty jednání památky dr. Milana Obsta, CSC, který byl ještě v loňském ročníku členem hronovské poroty.

■ Upozorňujeme návštěvníky 50. JH, divadelníky i zájemce o divadlo, že i v letošním ročníku zde má své zastoupení jak česká DILIA, tak slovenská LITA. Pokud připravujete práci na další divadelní sezonu, nezapomeňte, že Jiráskovy Hronovy byly a jsou vždycky přehlídkami novinek obou vydavatelství.

■ Zpravodaj 50. Jiráskova Hronova, programovou publikaci, odznaky a také některé další tiskoviny rozšiřuje i v letošním roce skupina pionýrů, soustředěných v hronovské distribuční kanceláři pod vedením soudružky Brandové. Distribuční kancelář je umístěna v budově učňovské školy.

PROGRAM NA ÚTERÝ

- 11.30 Schůzka odborné komise se souborem ZDŠ
 - 13.00 Organizační štáb 50. JH Klub JD
 - 14.00 Přednáška na téma JIRÁSKŮV ŽIVOT, přednáší dr. Jaroslava Janáčková malý sál JD
 - 15.00 Klub pro oficiální hosty Klub JD
 - 16.00 L. Feldek Jánošík podle Vivaldiho
 - 16.00 B. Brecht Malomeštiakova svadba Sokolovna Rokytník
 - 16.30 Pěvecký sbor SZK ROH Nové Město n. Met. Park AJ
 - 18.30 Uvítání DS Tyl Čelákovice Před JD
 - 19.00 Klub pro oficiální hosty 50. JH Klub JD
 - 20.00 B. Brecht Malomeštiakova svadba Sokolovna Rokytník
 - 19.30 L. Feldek Jánošík podle Vivaldiho
 - 21.00 Filmové představení Jan Hus Park AJ
 - 22.00 Zasedání odborné komise
- (Po celý den jednání AITA podle vlastního programu — Náchod)